

רשומות

קובץ התקנות

22 בדצמבר 2015

7584

י' בטבת התשע"ו

עמוד

286	תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) (תיקון), התשע"ו-2015
294	תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) (תיקון מס' 2), התשע"ו-2015
	תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (קביעת אחוזי נכות רפואית, מינוי ועדות לעררים והוראות שונות)
304	(תיקון), התשע"ו-2015

תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) (תיקון),

התשע"ו-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 118 ו-400 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995' (להלן – החוק), בהתייעצות עם מועצת המוסד לפי סעיף 12 לחוק ובהתייעצות עם שר הבריאות, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956², בחלק א' לתוספת –

(1) בפרט 1, פרט משנה (3) – יימחק;

(2) במקום פרט 2 יבוא:

"מחלות דם 2. (1) אנמיה

(א) אנמיה שחלפה, בלא צורך בטיפול 0%

(ב) אנמיה כרונית קלה, עם רמת המוגלובין הנמוכה מ-10 גר' ד"ל מעל 6 חודשים, מלווה בסימנים כלליים קלים. נדרש טיפול לסירוגין בלא תלות בעירווי דם

(ג) אנמיה כרונית המלווה בסימנים כלליים קלים ממושכים עם החמרות שכיחות. לחלופין, תלות בתכשירי גדילה (כגון אריתרופויטין) או בעירווי דם 30%

(ד) אנמיה כרונית המלווה בסימנים כלליים בינוניים ותלות בעירווי דם באופן קבוע (מנה בחודש במשך 3 חודשים רצופים לפחות)

(ה) אנמיה כרונית עם תלות קבועה בעירווי דם (יותר ממנת דם לחודש במשך שלושה חודשים רצופים לפחות) 100%

(1) באנמיה שנגרמת כתוצאה ממחלה אחרת תיקבע דרגת הנכות לפי אחוזי הנכות שנקבעו למחלה האחרת.

(2) פוליציטמיה ראשונית (ריבוי תאי דם אדומים)

(א) בלא תלונות ובלא טיפול ספציפי 0%

(ב) בלא תלונות, מתועדת ברישום המטולוגי ומאוזנת על ידי טיפול תרופתי או הקזות דם

(ג) מלווה בתלונות, עם סיבוכים ותלות בהקזות באופן קבוע, 6 פעמים בשנה לפחות 50%

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 207; התשנ"ח, עמ' 96.

² ק"ת התשט"ז, עמ' 864; התשע"ד, עמ' 1585.

- (ד) 1. במקרי פוליציטמיה משנית תיקבע הנכות לפי המחלה הבסיסית.
2. במעבר מפוליציטמיה ראשונית למחלה המטולוגית אחרת, תיקבע דרגת הנכות לפי אחוזי הנכות שנקבעו למחלה ההמטולוגית האחרת.
3. במקרה של פוליציטמיה ראשונית אשר הופיעו בה סיבוכים תרומבאטיים בדרגת נכות העולה על 30%, תיקבע דרגת נכות נוספת בהתאם למבחנים.

(3) מיאלופיברוזיס

- (א) בלא צורך בטיפול 30%
- (ב) עם סימנים כלליים קשים וצורך בטיפול קבוע 100%
- (ג) במעבר ממיאלופיברוזיס למחלה המטולוגית אחרת, תיקבע דרגת הנכות לפי האחוזים שנקבעו למחלה ההמטולוגית האחרת.

(4) תרומבוציטופניה כרונית

- (א) קלה, בלא תלונות או עם ירידה ברמת טסיות שחלפה 0%
- (ב) כרונית, עם צורך בטיפול תרופתי לסירוגין 10%
- (ג) עם נטייה לדמם או עם תלות קבועה בטיפול וכן רמת טסיות בטווח של $50,000-20,000/\mu l$ 30%
- (ד) חמורה, מלווה בדמם או בתלות קבועה בטיפול וכן רמת טסיות נמוכה מ- $20,000/\mu l$ 100%

(5) Thrombotic Thrombocytopenic Purpura (TTP)

- (א) בהפוגה, לתקופה העולה על שנה מסיום הטיפול 0%
- (ב) בהפוגה, במשך השנה הראשונה מסיום הטיפול 50%
- (ג) פעיל, עם צורך בטיפול בפלסמפרזיס 100%

(6) תרומבוציטמיה ראשונית

- (א) בלא תלונות, בלא טיפול 0%
- (ב) מאוזנת, עם טיפול בנוגדי-טסיות 10%
- (ג) מלווה בתלונות, עם טיפול בתרופות מדכאות ייצור 30%
- (ד) במעבר מתרומבוציטמיה ראשונית למחלה המטולוגית אחרת, תיקבע דרגת הנכות לפי האחוזים שנקבעו למחלה ההמטולוגית האחרת.

(7) נויטרופניה (מתחת ל-1500 נויטרופילים)

- (א) כרונית, בלא נטייה לזיהומים ושאינה דורשת טיפול 0%
- (ב) עם נטייה מוגברת לזיהומים 10%
- (ג) עם צורך בטיפול פומי באנטיביוטיקה 3 פעמים בשנה או בטיפול קבוע למניעת זיהומים 30%

- (ד) עם צורך בטיפול באנטיביוטיקה תוך־ירידית, 50%
3 פעמים בשנה לפחות
- (ה) עם צורך בטיפול באנטיביוטיקה תוך־ירידית, 100%
3 פעמים בשנה לפחות ובטיפול קבוע בגורמי גדילה
למניעת זיהומים
- (8) תסמונת מיאלודיספלסטית (MDS)
- (א) בלא צורך בטיפול 10%
- (ב) מתבטאת באנמיה המגיבה היטב לטיפול בגורמי גדילה, בלא צורך בעירוי דם או בטיפול אחר
(ג) חולה MDS אשר מתקיים באחד מאלה:
(1) תלוי במוצרי דם אחת לחודש לפחות;
(2) נזקק לטיפול אנטיביוטי בשל נויטרופניה עם זיהומים חוזרים;
- (3) מטופל בטיפול ייעודי כגון כימותרפיה 100%
- (9) מחלת גושה
- (א) בלא תלונות, עם ממצאים גבוליים קליניים או מעבדתיים %
- (ב) בלא צורך בטיפול ייעודי, עם ממצאים גבוליים קליניים ואוסטיאופורוזיס או לאחר כריתת טחול עקב המחלה
- (ג) עם טיפול אנזימטי, בלא כריתת טחול ובלא מעורבות גרמית משמעותית (אירועים של BONE CRISIS, נמק אווסקולארי או שברים פתולוגיים)
- (ד) עם טיפול אנזימטי וכן אחד מאלה: 60%
- (1) מצב לאחר כריתת טחול;
(2) עדות לנמק אווסקולרי (AVN) בלא הפרעה תפקודית;
(3) מצב לאחר החלפת פרק עם הפרעה תפקודית משמעותית
- (ה) עם פתולוגיה מערכתית מורכבת כגון מעורבות גרמית נרחבת, סיבוכי טיפול אנזימטי, פרקינסון, או מחלות ממאירות
לעניין פרט משנה זה –
- ”ממצאים גבוליים קליניים” – הגדלה קלה של הטחול או של הכבד;
”ממצאים גבוליים במעבדה” – ערכים נמוכים מהנורמה של המוגלובין או טסיות.

(10) השתלת תאי אב עצמיים

- 10% (א) מעל 5 שנים לאחר ההשתלה
30% (ב) בין שנה ל-5 שנים לאחר ההשתלה
100% (ג) בשנה הראשונה לאחר ההשתלה

(11) השתלת תאי אב מתורם

- 10% (א) מעל 5 שנים לאחר ההשתלה מתורם א־תסמיני
30% (ב) מעל 5 שנים לאחר ההשתלה עם מחלה כרונית של שתל נגד מאחסן (GVHD)
50% (ג) בין שנה ל-5 שנים לאחר השתלה
100% (ד) בשנה הראשונה לאחר השתלה או עם מחלת שתל נגד מאחסן בצורה קשה

לעניין פרטי משנה (10) ו־(11), במקרים של השתלות תאי אב לא תיקבע נכות נפרדת בעד המחלה, שבשלה נזקקה ההשתלה, נוסף על הנכות בעד ההשתלה, אלא אם כן יש הישנות של המחלה;

(12) לימפומה מדרגת ממאירות גבוהה

- 10% (א) בתום התקופה האמורה בסעיף (ב), בהפוגה מלאה
30% (ב) בתום התקופה האמורה בסעיף (ג) ולמשך שנה
50% (ג) בתום השנה הראשונה שלאחר האבחנה או ממועד סיום הטיפול הייעודי, לפי המאוחר, למשך שנה
100% (ד) במהלך השנה הראשונה שלאחר האבחנה או בתקופת הטיפול הייעודי במחלה

(13) מיאלומה נפוצה

- (א) בתום התקופה האמורה בסעיף (ב) ובהפוגה מלאה –
10% (I) בלא צורך בטיפול
50% (II) עם טיפול מיצוק או עם טיפול אחזקה
100% (ב) במהלך השנה הראשונה שלאחר האבחנה או בתקופת הטיפול הייעודי במחלה, לפי המאוחר

(14) לימפומה מדרגת ממאירות נמוכה

- 10% (א) בתום התקופה האמורה בסעיף (ב), בהפוגה מלאה
30% (ב) בתום התקופה האמורה בסעיף (ג) ולמשך שנה
50% (ג) בתום השנה הראשונה שלאחר האבחנה או ממועד סיום הטיפול הייעודי, לפי המאוחר, למשך שנה
100% (ד) במהלך השנה הראשונה שלאחר האבחנה או בתקופת הטיפול הייעודי במחלה

(15) לאוקמיה מיאלוציטית כרונית (CML)

- 10% (א) בהפוגה ציטוגנטית מלאה
30% (ב) בהפוגה המטולוגית בלא הפוגה ציטוגנטית

- (ג) במהלך השנה הראשונה מהאבחנה או בזמן הטיפול 50% הייעודי במחלה שנשנתה או במחלה עמידה.
- 100% (ד) בהתמרה ללאוקמיה חריפה
- (16) לאוקמיה לימפוציטית כרונית (CLL)
- 10% (א) בלא צורך בטיפול תרופתי
- 30% (ב) בתום התקופה האמורה בסעיף (ג) ובמהלך קבלת טיפול פומי
- 50% (ג) בתום התקופה האמורה בסעיף (ד) ולמשך שנה
- 100% (ד) במהלך השנה הראשונה מתחילת טיפול ייעודי
- (17) המופיליה מסוג A, B ו-C וחסר בגורמי קרישה אחרים
- 0% (א) במעקב בלבד, בלא טיפול ועם רמת גורמי קרישה גדולה מ-30%
- 10% (ב) עם רמת גורמי קרישה בין 6% ל-30% ועם צורך בטיפולים ייעודיים בשל חבלה או ניתוח
- 50% (ג) עם רמת גורמי קרישה בין 1% ל-5% וצורך בשני טיפולים ייעודיים בשבוע
- 75% (ד) עם רמת גורמי קרישה בין 1% ל-5% וצורך בשלושה טיפולים ייעודיים או יותר בשבוע
- 100% (ה) עם רמת גורמי קרישה מתחת ל-1% וכן צורך בטיפולים ייעודיים תכופים או התפתחות נוגדנים לגורם קרישה
- (ו) במצבי המופיליה עם פגיעה במפרקים עקב דימום חוזר ייקבעו אחוזי נכות נוספים עקב בעיית המפרקים
- (ז) בחסר מספר של גורמי קרישה, תיקבע הנכות לפי המצב החמור יותר
- (18) הפרעות המטולוגיות המתבטאות בדימומים (למעט המופיליה)
- 0% (א) בלא הפרעה תפקודית, בלא דימומים חריגים ובלא צורך בטיפול
- 10% (ב) עם הפרעה תפקודית קלה או צורך בטיפולים חוזרים וכן עם דימומים מריריות או בעת מחזור הווסת
- 30% (ג) עם הפרעה תפקודית בינונית ודימום בודד בשנה שהצריך טיפול ייעודי
- 50% (ד) עם הפרעה תפקודית קשה ומספר אירועים של דימום שהצריכו טיפול ייעודי
- 100% (ה) עם הפרעה תפקודית קשה ואירוע דימומי עיקרי או טיפול בעירווי דם (יותר משתי מנות דם);
- "אירוע דימומי עיקרי" – דימום מסכן חיים, דימום תוך מוחי, דימום מסכן איבר חיוני.

19) תרומבופיליה תורשתית או נרכשת

- 0% (א) בלא טיפול בנוגדי קרישה
- 10%; (ב) עם טיפול בנוגדי קרישה
- (3) בפרט 12, פרט משנה (1) – יימחק;
- (4) בפרט 17, במקום פרט משנה (ג) יבוא:
(ג) טחול מוגדל עם תלונות –
- 20% (I) בלא סיבה ברורה
- (II) עם סיבה ברורה – אחוזי הנכות ייקבעו בהתאם לפריט המתאים שבשלו הוגדל הטחול;
- (5) אחרי פרט 72, במקום "פרק שמיני לסתות ושיניים" יבוא "פרק שמיני חלל הפה, לסתות ושיניים";
- (6) בפרט 73 –
- (א) בפרט משנה (1), בסופו יבוא:
(ד) אבדן לסת עליונה
- 30% (I) אבדן חלקי
- 50% (II) אבדן חצי לסת
- 100%; (III) אבדן לסת שלמה
- (ב) בפרט משנה (2) –
- (1) בפסקה (א) –
- (א) במקום הכותרת יבוא "פריקה זמנית";
- (ב) בפסקת משנה (I), בסופו יבוא "או במנשך";
- (2) בפסקה (ב) –
- (א) בפסקת משנה (I), במקום "בין 1.5 ועד 1 ס"מ" יבוא "בין 3.5 ועד 2.5 ס"מ";
- (ב) בפסקת משנה (II), במקום "פחות מ־1 ועד 0.5 ס"מ" יבוא "פחות מ־2.5 ועד 1.5 ס"מ"
- (ג) בפסקת משנה (III), במקום "פחות מ־0.5 ס"מ" יבוא "פחות מ־1.5 ס"מ";
- (ד) בפסקת משנה (IV), האמור בו יסומן "ג";
- (3) בפסקה (ה), במקום הכותרת יבוא "איבוד ענף עולה או חלק ממנו יחד עם החלק הקונדילרי של המפרק הטמפורו-מנדיבולרי";
- (4) בפסקה (ו), בכותרת, במקום "הפרק קיים" יבוא "הקונדיל קיים";
- (5) בפסקה (ז), במקום הכותרת יבוא "איבוד המכתשית בלא הפסקת הרציפות";
- (6) בפסקה (ח) –
- (א) במקום הכותרת יבוא "איבוד ה-CONDYLE";

(ב) בפסקת משנה (I) במקום "20%" יבוא "10%";

(7) פסקה (ט) – תימחק;

(ג) אחרי פרט משנה (2) יבוא:

(3) תת-פעילות (היפופונקציה) של בלוטות הרוק בעקבות גידולים בבלוטות הרוק והטיפול בהן, או דלקות חוזרות בבלוטות אלה [על פי תוצאות מעבדה (סיאלומטריה)]

(I) קלה – הפרשת רוק קטנה מ-0.2 מ"ל לדקה וגדולה מ-0.15 מ"ל לדקה 10%

(II) בינונית – הפרשת רוק קטנה מ-0.15 מ"ל לדקה וגדולה מ-0.1 מ"ל לדקה 30%

(III) קשה – הפרשת רוק קטנה מ-0.1 מ"ל לדקה 50%

(4) חלל הפה

(א) מחלות שלפוחיות וכיביות כרוניות או חוזרות של חלל הפה (3 מקרים בשנה האחרונה לפחות)

(I) קלה 0%

(II) בינונית 20%

(III) קשה 50%

לעניין פרט משנה זה, "מקרה" – התקף הנמשך יותר מ-14 ימים

(ב) כאבים תכופים, כרוניים, שמקום בשרירי הפנים, חלל הפה או הלסתות (כולל המפרקים)

(I) בצורה בינונית 0%

(II) בצורה קשה עם ממצאים אובייקטיביים שלא מגיבים לטיפול 10%

(ג) אבדן או חוסר מולד של רקמה רכה באזור חלל הפה, הפנים והלסתות – דרגת הנכות תיקבע לפי פרט משנה (2);

(5) לשון

(א) איבוד פחות ממצצית הלשון –

(I) בלא השפעה בולטת על הדיבור והבליעה 10%

(II) עם השפעה בולטת על הדיבור והבליעה 20%

(ב) איבוד מצצית הלשון או יותר מכך –

(I) בלא איבוד מוחלט של הדיבור והבליעה 40%

(II) עם איבוד מוחלט של הדיבור והפרעה ניכרת בבליעה 60%;

(7) בפרט (174) –

(א) במקום הכותרת יבוא "אבדן שיניים בלא אפשרות להתקין תותבת מכל סיבה שהיא (מקומית או מערכתית)";

(ב) במקום פסקה (ד) יבוא:

"(ד) אבדן שן בודדת –

0.50% (I) שאינה ניתנת לשיקום

0.25% (II) הניתנת לשיקום

לעניין זה, "שן" – שן טבעית שיש לה כותרת שלמה או חלקית, לרבות שן סתומה או שן מכוסה בכתר, או שן בנויה על שורש";

(ג) בפסקה (ה), במקום "סעיף קטן" יבוא "פרט משנה";

(ד) בפסקה (ח) –

(1) במקום "לסעיף קטן (1)א, ב, ג, ד" יבוא "לפרט משנה (1)א, ב, ג";

(2) אחריו יבוא –

"(ט) באבדן כל השיניים בלא אפשרות החדרת שתלים (אפילו לא לאחיות תותבת) מוכח על פי מדידות באמצעות הדמיה של C.T –

30% (I) לכל הפה

15% (II) לכל לסת

(י) באבדן שיניים עם אפשרות להתקנת תותבת קבועה

(שתלים או כתרים) –

10% (I) לכל הפה

5% (II) לכל הלסת (העליונה או התחתונה)

2. (א) תחילתן של תקנות אלה באחד בחודש שלאחר תום שישה חודשים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה), והן יחולו על מי שעניינו נדון בוועדה או בוועדה לעררים מיום התחילה ולאחריה.

(ב) מי שעניינו נדון בוועדה ערב יום התחילה, והגיש ערר על החלטת הוועדה לוועדה לעררים, תיקבע דרגת הנכות בהתאם לתקנות העיקריות כנוסחן ערב יום התחילה.

תחילה ותחולה

כ"ג באלול התשע"ה (7 בספטמבר 2015)

(חמ 89-3)

חיים כץ

שר הרווחה והשירותים החברתיים

**תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) (תיקון מס' 2),
התשע"ו-2015**

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 118 ו-400 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), בהתייעצות עם מועצת המוסד לפי סעיף 12 ובהתייעצות עם שר הבריאות, אני מתקין תקנות אלה:

1. בחלק א' בתוספת לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956² (להלן – התקנות העיקריות), במקום פרק שלישי יבוא:

"פרק שלישי: תסמונות נוירולוגיות

29. תסמונות מוחיות, פגימות בעצבי המוח והפרעות נוירולוגיות ממושטות

(1) חולשת פלג גוף (HEMIPARESIS)

פלג גוף לא דומיננטי	פלג גוף דומיננטי	
5%	10%	(א) קלה מאוד – סימנים פירמידליים בלבד, כגון: עירות החזרים, פרונציה של היד, ספסטיות קלה, תגובה פלנטרית אקסטנסורית. בלא הפרעה תפקודית ביד או ברגל
20%	30%	(ב) קלה – הליכה עצמאית עם או בלי סדים קצרים, עם הפרעה תפקודית קלה של היד בתפקוד יום-יומי
40%	50%	(ג) בינונית – הליכה תוך שימוש בעזרים מעבר לסדים קצרים, עם הפרעה תפקודית בינונית של היד בתפקוד יום-יומי
60%	80%	(ד) קשה – בלא הליכה עצמאית, הפרעה קשה של היד בתפקוד יום-יומי
100%	100%	(ה) שיתוק מלא (HEMIPLEGIA) עם ובלי קונטרקטורות

הערה: במקרים שבהם קיים פער תפקודי בין היד לבין הרגל בשל חולשת פלג גוף – ייקבעו אחוזי הנכות לפי המצב התפקודי של הגפה החלשה יותר.

(2) חולשת פלג גוף תחתון (PARAPARESIS)

20%	(א) קלה – הליכה עצמאית עם או בלי סדים קצרים
50%	(ב) בינונית – הליכה תוך שימוש בעזרים מעבר לסדים קצרים
80%	(ג) קשה – בלא הליכה עצמאית
100%	(ד) שיתוק מלא (PARAPLEGIA) חוסר תנועתיות מוחלט

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 207; התשע"ב, עמ' 282.

² ק"ת התשט"ז, עמ' 864; התשע"ד, עמ' 1585; התשע"ו, עמ' 282.

(3) חולשת ארבעת הגפיים (QUADRIPARESIS)

- (א) קלה מאוד – הליכה עצמאית בלא אמצעי עזר והגבלה 30%
קלה מאוד של פעילות הידיים בתפקוד היום-יומי
- (ב) קלה – הליכה עצמאית עם סדים קצרים, הגבלה קלה 50%
בפעילות הידיים בתפקוד היום-יומי
- (ג) בינונית – הליכה תוך שימוש בעזרים מעבר לסדים 80%
קצרים והגבלה בינונית בפעילות הידיים בתפקוד
היום-יומי
- (ד) קשה – בלא הליכה עצמאית והגבלה קשה מאוד של 100%
תפקוד הידיים בתפקוד היום-יומי
- הערה: בסעיפים קטנים (א)2 ו-(ב) ו-(א)3 ו-(ב) – ייקבעו אחוזי נכות
נוספים לעניין הפרעות בפעילות הסוגרים ובתפקוד מיני לפי סעיפי
הליקוי המתאימים.

(4) חולשת גפה (MONOPARESIS)

- אחוזי הנכות ייקבעו לפי פרטי הליקוי המתאימים לפגימות בעצבים
ההיקפיים – פריטים 31 ו-32; במקרים של קונטרקטורה ייקבעו אחוזי
הנכות לפי המצב התפקודי.
- (5) פגימות בעצבי המוח

(א) עצב V (TRIGEMINUS)

- (I) קלה – כאב שאינו דורש טיפול מניעה יום-יומי 5%
בתרופה ייעודית
- (II) בינונית – כאב הדורש טיפול מניעה מתועד 20%
יום-יומי בתרופות ייעודיות, למשך חצי שנה
לפחות, לרבות תיעוד התגובה לטיפול וניטור
רמות התרופות בדם, אם נוגע לעניין
- (III) קשה – כאב הדורש טיפול מניעה יום-יומי 40%
בתרופות ייעודיות למשך חצי שנה לפחות, עם
תגובה בלתי מספקת לשתי תרופות ייעודיות
לפחות ועם תיעוד התגובה לטיפול וניטור רמות
התרופות, אם נוגע לעניין

(ב) עצב VII (FACIALIS)

- (I) קלה מאוד – סגירת עין מלאה, עיוות פנים קל 0%
בהפעלה
- (II) קלה – סגירת עין מלאה במאמץ, עיוות פנים 10%
בינוני בהפעלה
- (III) בינונית – סגירת עין חלקית, עיוות פנים קשה 30%
בהפעלה

(IV) קשה – בלא אפשרות לסגירת עין, עיוות פנים 40%
קשה במנוחה

הערה: אחוזי נכות בשל סעיף זה ייקבעו נוסף על
אחוזי הנכות בשל הליקוי בראייה

(ג) עצב X (VAGUS)

אחוזי הנכות לגבי סעיף זה (כגון לגבי הפרעת בליעה או הפרעת
דיבור) ייקבעו לפי הפרעה התפקודית לפי סעיף הליקוי המתאים.

(ד) עצב XI (ACCESSORIUS)

(I) קלה – שמיטת כתף קלה, קושי קל בסיבוב הראש 0%

(II) בינונית – שמיטת כתף בולטת, הטיית ראש עם
הפרעה אסטטית 10%

(III) קשה – שמיטת כתף קבועה שלא מתוקנת במאמץ,
הטיית ראש קבועה ובולטת 20%

(ה) עצב XII (HYPOGLOSSUS)

אחוזי הנכות לגבי סעיף זה (כגון לגבי הפרעת בליעה או הפרעת
דיבור) ייקבעו לפי ההפרעה התפקודית לפי סעיף הליקוי המתאים.

(6) פגיעה ממושטת בעצבים היקפיים או בשרירים (פוליניורופתיה, מיופתיה)

(א) עם הפרעה תחושתית בלבד, בלא טיפול תרופתי כרוני 0%
ייעודי לכאב נזירופתי.

(ב) עם הפרעה תחושתית המלווה בכאב, בלא חולשת
שרירים בבדיקה הקלינית, בלא אטקסיה או הפרעה
ביציבות; עם טיפול תרופתי כרוני ייעודי לכאב נזירופתי,
במשך חצי שנה לפחות; כולל תיעוד של גורם רפואי על
התגובה לטיפול

(ג) עם הפרעה ביציבות, נטייה לנפילות על רקע אטקסיה
סנסורית או חולשה ממושטת פרוקסימלית או דיסטלית
בדרגה 4/5 ברגליים או בידיים, עם ממצאים אופייניים
בבדיקה הקלינית

(ד) עם הפרעה קשה ביציבות, נפילות חוזרות ומתועדות על
רקע אטקסיה סנסורית; או חולשה ממושטת פרוקסימלית
או דיסטלית ברגליים בדרגה 3/5, עם ממצאים אופייניים
בבדיקה הקלינית ושימוש באבזרי עזר; או חולשה
ממושטת פרוקסימלית או דיסטלית בידיים בדרגה 3/5
עם ממצאים אופייניים בבדיקה הקלינית ועם הפרעה
תפקודית קשה

(ה) עם חולשה פרוקסימלית או דיסטלית בידיים או
ברגליים בדרגה 2/5 או מטה הגורמת להפרעה תפקודית
קשה, עם ממצאים אופייניים בבדיקה הקלינית, בלא
הליכה עצמאית (הליכה בתמיכת הזולת, או שימוש
קבוע בכיסא גלגלים)

הערות:

- א. בקביעת נכות בסעיף קטן זה ייעשה שימוש בקריטריונים קליניים בלבד; בדיקות אלקטרופיזיולוגיות, כגון בדיקת הולכה עצבית, בדיקת EMG, בדיקה ממוחשבת של כוח שרירים, לא ישמשו לקביעת נכות.
- ב. במקרים של חולשה בגפיים עליונות ותחתונות גם יחד, ייקבעו אחוזי הנכות לפי הגפיים החלשות יותר.

(7) ליקויי שפה ודיבור

(א) הפרעת היגוי (דיסארטריה), גמגום או הפרעת דיבור עקב חרשות –

- (I) במידה קלה – שיבוש קל בלא פגיעה בהבנת הנאמר. 10%
- (II) במידה בינונית – פגיעה משמעותית בהיגוי, הדיבור ניתן להבנה. 20%
- (III) במידה קשה – קושי ניכר להבין את הנאמר, או הזדקקות לאמצעי עזר או שפת סימנים. 40%

(ב) אפזיה

- (I) הדיבור הספונטני פגוע קלות ומוכן לזולת, לרבות עם אנומיה או פאראפאזיות בודדות, או עם פגיעה קלה בהבנת הנאמר לו; יכול לקיים תקשורת מילולית עם הזולת. 20%
- (II) הדיבור הספונטני פגוע אך מעביר את המסר או עם הבנת שפה לקויה אך עם מסוגלות להבין את המסר המועבר לו; יכול לקיים תקשורת מילולית מוגבלת עם הזולת. 60%
- (III) הדיבור ספונטני ופגוע מאוד או עם הבנת שפה לקויה במידה קשה עד כדי אי-הבנת המסרים; אינו יכול לקיים תקשורת מילולית עם הזולת. 100%

הערה: במקרים של פגיעה משולבת בדיבור ספונטני ובהבנת הנאמר גם יחד, ייקבעו אחוזי הנכות לפי הפגימה הקשה יותר.

(8) תנועות בלתי רצוניות

(א) פנים וצוואר

- (I) תנועות ממוקדות, מפריעות למראה החיצוני, בלא הפרעה תפקודית. 10%
- (II) תנועות בכמה מוקדים המפריעות לתפקוד, בלא תנועות מתמשכות. 30%
- (III) תנועות מתמשכות, או תנועות במספר רב של מוקדים המפריעות לתפקוד, או טיקים ווקלים מרובים. 40%

(ב) גפיים וגוו

- 0% (I) תנועות קלות בגפה אחת או יותר, בלא עיוות מתמשך של הגפה ובלא הפרעה תפקודית
- 10% (II) תנועות קלות בגפה אחת או יותר, בלא עיוות מתמשך של הגפה, עם הפרעה תפקודית קלה
- 30% (III) תנועות בולטות בכמה מוקדים, הגורמות להפרעה תפקודית בינונית
- 60% (IV) תנועות ממושטות בגפיים הגורמות לעיוות מתמשך ולהפרעה תפקודית ניכרת או תנועות גוו ועיוות תנוחה מתמשך

הערה: סעיף קטן זה כולל רעד, דיסטוניה, טיקים, כוריאה, מיוקלונוס (שאינו אפילפטי) וכיוצא באלה אך אינו כולל מחלת פרקינסון ופרקינסוניזם.

(9) מחלת פרקינסון ופרקינסוניזם

- 10% (א) בצורה קלה מאוד – תסמינים וסימנים קלים בצד אחד של הגוף, בלא הגבלה תפקודית
- 20% (ב) בצורה קלה – איטיות בתנועות וחוסר זריזות בגפיים, עם צורך בטיפול תרופתי סימפטומטי, בלא תנודות מוטוריות (motor fluctuations) ועם הפרעה תפקודית קלה
- 40% (ג) בצורה בינונית – איטיות משמעותית בתנועות או דיסקיניות לא טורדניות ולא ממושטות, עם הפרעה תפקודית משמעותית
- 60% (ד) בצורה קשה – איטיות משמעותית בתנועות הגוף, תנודות מוטוריות צפויות (predictable fluctuations), או מצבי on/off והפרעה בשיווי משקל בהליכה, עם הפרעה תפקודית ניכרת
- 80% (ה) בצורה קשה – תנודות מוטוריות בלתי צפויות (random fluctuations), או דיסקיניות טורדניות וחמורות, עם הפרעה בולטת ביציבה ונפילות, עם הפרעה תפקודית קשה מאוד
- 100% (ו) כאמור בסעיף קטן (ה), בלא יכולת תפקוד עצמאית

(10) אטקסיה ממקור צרבלרי או ספינלי

- 10% (א) בצורה קלה מאד – תסמינים וסימנים קלים בצד אחד של הגוף, בלא הגבלה תפקודית
- 20% (ב) בצורה קלה – עם חוסר זריזות בידיים והליכה עצמאית על בסיס מעט רחב ובלא נפילות, עם הפרעה תפקודית קלה

- (ג) בצורה בינונית – סרבול משמעותי בתנועות הידיים והליכה עצמאית על בסיס רחב, עם הפרעה תפקודית משמעותית 40%
- (ד) בצורה קשה – כאמור בסעיף קטן (ג) עם נפילות חוזרות ותלות מלאה בשימוש בעזרים, עם הפרעה תפקודית ניכרת 60%
- (ה) בצורה קשה מאוד – הגבלה קשה בתפקודי הידיים, בלא הליכה עצמאית גם תוך שימוש בעזרים, בלא יכולת תפקוד עצמאית 100%

30. אפילפסיה

- (1) התקפים כפיוניים כלליים (או חלקיים עם הכללה משנית) עם פרכוסים טוניים או קלוניים, או טוניים-קלוניים או אטוניים, המלווים באבדן הכרה.
- (א) בלא התקפים במשך שנתיים 0%
- (ב) עד 2 התקפים מתועדים בשנה האחרונה, תוך קבלת טיפול מתועד 20%
- (ג) 3 התקפים מתועדים בשנה האחרונה, תוך קבלת טיפול מתועד 40%
- (ד) 4 התקפים מתועדים בשנה האחרונה, תוך קבלת טיפול מתועד 60%
- (ה) 5 עד 6 התקפים מתועדים בשנה האחרונה, תוך טיפול מתועד 80%
- (ו) מעל 6 התקפים מתועדים בשנה האחרונה, או אירועים חוזרים מתועדים של סטטוס אפילפטי טוני-קלוני כללי (generalized tonic-clonic status epilepticus), תוך קבלת טיפול מתועד 100%
- (2) התקפים כפיוניים חלקיים מורכבים, עם שינוי במצב ההכרה אך בלא הכללה משנית, או התקפים כפיוניים כלליים מסוג absence, או התקפים כפיוניים המתרחשים דרך קבע מתוך שינה או בסמוך ליקיצה
- (א) בלא התקפים מתועדים במשך שנתיים 0%
- (ב) התקף אחד בחודש בממוצע, בשנה האחרונה, תוך קבלת טיפול מתועד 20%
- (ג) 2 עד 4 התקפים בחודש בממוצע, בשנה האחרונה, תוך קבלת טיפול מתועד 40%
- (ד) 5 עד 7 התקפים בחודש בממוצע, בשנה האחרונה תוך קבלת טיפול מתועד 60%
- (ה) מעל 7 התקפים מתועדים בחודש בממוצע בשנה האחרונה תוך קבלת טיפול מתועד 80%
- (ו) כאמור בסעיף קטן (ה) וכן אירועים חוזרים ומתועדים בשנה האחרונה של סטטוס אפילפטי בלא פרכוסים (non convulsive status epilepticus), תוך קבלת טיפול מתועד 100%

- (3) התקפים כפיוניים חלקיניים פשוטים בלא שינוי במצב ההכרה או myoclonic seizures קצרים
- (א) בלא התקפים מתועדים במשך שנתיים 0%
- (ב) עד התקף אחד בשבוע, בממוצע, בשנה האחרונה, 20%
תוך טיפול מתועד
- (ג) מעל התקף אחד בשבוע, בממוצע, בשנה האחרונה, 40%
תוך טיפול מתועד

הערה: לצורך קביעת אחוזי נכות לפי סעיף זה נדרש תיעוד הכולל את תיאור ההתקפים, תדירות ההתקפים, סיכומי אשפוז, תוצאות בדיקות EEG (לצורכי אבחון בלבד ולא לצורך קביעת תדירות ההתקפים). בדיקות דימות, טיפול תרופתי ורמות תרופות בדם (אם נוגע לעניין).

31. עצבי הגפיים העליונים

(1) פגיעה שורשית צווארית

אחוזי הנכות ייקבעו לפי הסעיפים המתאימים לפגיעות בעצבים ההיקפיים כמפורט בסעיפים קטנים (3) עד (7); בהסתמנויות קליניות שאין להן ביטוי בסעיפים הקטנים האמורים, תיקבע הנכות כדלקמן:

פלג גוף דומיננטי	פלג גוף דומיננטי לא	
20%	10%	(א) בצורה קלה
30%	20%	(ב) בצורה בינונית
40%	30%	(ג) בצורה קשה

(2) פגיעה במקלעת הברכיאלית – אחוזי הנכות ייקבעו לפי הסעיפים המתאימים לפגיעות בעצבים ההיקפיים הספציפיים בסעיפים קטנים (3) עד (7); בהסתמנויות קליניות שאין להן ביטוי בסעיפים הקטנים האמורים, תיקבע הנכות כדלקמן:

20%	10%	(א) בצורה קלה
30%	20%	(ב) בצורה בינונית
40%	30%	(ג) בצורה קשה

(3) פגימה בעצב RADIALIS

10%	10%	(א) הפרעה תפקודית קלה – יישור כף היד או אצבעות בדרגה 4/5
20%	15%	(ב) הפרעה תפקודית בינונית – יישור כף היד או אצבעות בדרגה 3/5
40%	30%	(ג) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא – יישור כף היד או אצבעות בדרגה 2/5 או מטה

(4) פגימה בעצב MEDIANUS

5%	5%	(א) הפרעה תחושתית בלבד עם מבחן טינל או מבחן פאלן חיובי
10%	10%	(ב) הפרעה תפקודית קלה – כיפוף אצבעות בדרגה 4/5
20%	30%	(ג) הפרעה תפקודית בינונית – כיפוף אצבעות בדרגה 3/5
40%	50%	(ד) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא – כיפוף אצבעות בדרגה 2/5 ומטה

(5) פגימה בעצב ULNARIS

0%	0%	(א) הפרעה תחושתית בלבד עם מבחן טינל חיובי
5%	5%	(ב) הפרעה תפקודית קלה – חולשת אינטראוסאי בדרגה 4/5
10%	20%	(ג) הפרעה תפקודית בינונית – חולשת אינטראוסאי בדרגה 3/5
20%	30%	(ד) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא – חולשת אינטראוסאי בדרגה 2/5 ומטה

(6) פגימה בעצב MUSCULOCUTANEOUS

0%	0%	(א) הפרעה תפקודית קלה – חולשת ביצפס בדרגה 4/5
10%	20%	(ב) הפרעה תפקודית בינונית – חולשת ביצפס בדרגה 3/5
20%	30%	(ג) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא – חולשת ביצפס בדרגה 2/5 ומטה

(7) פגימה בעצב AXILLARY

0%	0%	(א) הפרעה תפקודית קלה – חולשת דלטואיד בדרגה 4/5
10%	10%	(ב) הפרעה תפקודית בינונית – חולשת דלטואיד בדרגה 3/5
20%	30%	(ג) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא – חולשת דלטואיד בדרגה 2/5 ומטה

הערות:

- (1) בקביעת דרגת נכות לפי סעיף זה ייעשה שימוש בקריטריונים הקליניים בלבד; בדיקות אלקטרופיזיולוגיות, כגון בדיקת הולכה עצבית, בדיקת EMG, בדיקה ממוחשבת של כוח שרירים וכיוצא באלה, לא ישמשו לקביעת הנכות;
- (2) בעצבים שבהם בוצע ניסיון שיקומי כירורגי תיקבע הנכות לפי מצבה התפקודית של היד;
- (3) אחוזי הנכות המצטברים לפי סעיף זה לא יעלו על אחוזי הנכות בשל קטיעת יד בגובה הכתף.

	(1) פגיעה שורשית לומבוסקראלית – אחוזי הנכות ייקבעו לפי פגיעות בעצבים ההיקפיים הספציפיים לפי סעיפים קטנים (3) עד (7); בהסתמנויות קליניות שאין להן ביטוי בסעיפים הקטנים האמורים, תיקבע הנכות כדלקמן:
20%	(א) בצורה קלה
30%	(ב) בצורה בינונית
40%	(ג) בצורה קשה
	(2) פגיעה במקלעת לומבוסקראלית – אחוזי הנכות ייקבעו לפי הפגיעות בעצבים ההיקפיים הספציפיים על פי סעיפים קטנים (7) – (3) להלן; בהסתמנויות קליניות שאין להן ביטוי בסעיפים הקטנים הנ"ל תיקבע הנכות כדלקמן:
20%	(א) בצורה קלה
30%	(ב) בצורה בינונית
40%	(ג) בצורה קשה
	(3) פגימה בעצב SCIATIC
10%	(א) הפרעה תפקודית קלה – חולשת דורסיפלקסיה וכן חולשת פלנטרפלקסיה של כף הרגל בדרגה 4/5
20%	(ב) הפרעה תפקודית בינונית – חולשת דורסיפלקסיה וכן חולשת פלנטרפלקסיה של כף הרגל בדרגה 3/5
40%	(ג) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא – חולשת דורסיפלקסיה וכן חולשת פלנטרפלקסיה של כף הרגל בדרגה 2/5 ומטה
	(4) פגימה בעצב COMMON PERONEAL
0%	(א) הפרעה תפקודית קלה – חולשת דורסיפלקסיה של כף הרגל בדרגה 4/5
10%	(ב) הפרעה תפקודית בינונית – חולשת דורסיפלקסיה של כף הרגל בדרגה 3/5
20%	(ג) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא – חולשת דורסיפלקסיה של כף הרגל בדרגה 2/5 ומטה
	(5) פגימה בעצב TIBIAL
0%	(א) הפרעה תפקודית קלה – חולשת פלנטרפלקסיה בדרגה 4/5
10%	(ב) הפרעה תפקודית בינונית – חולשת פלנטרפלקסיה בדרגה 3/5.
20%	(ג) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא – חולשת פלנטרפלקסיה בדרגה 2/5 ומטה

(6) פגימה בעצב FEMORAL

- 10% (א) הפרעה תפקודית קלה – חולשת איליופסואס או קוואדריספס בדרגה 4/5
- 20% (ב) הפרעה תפקודית בינונית – חולשת איליופסואס או קוואדריספס בדרגה 3/5
- 30% (ג) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא – חולשת איליופסואס או קוואדריספס בדרגה 2/5 ומטה
- 40% (ד) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא של איליופסואס וקוואדריספס גם יחד בדרגה 2/5 ומטה

(7) פגימה בעצבי GLUTEAL

- 10% (א) הפרעה תפקודית קלה – כוח ירוד של Maximus gluteus או gluteus medius בדרגה 4/5
- 20% (ב) הפרעה תפקודית בינונית – כוח ירוד של Max-imus gluteus או gluteus medius בדרגה 3/5 המתבטאת בחולשה ניכרת ביישור הירך, או סימן Trendelenburg בולט בעמידה על רגל אחת או בהליכה
- 40% (ג) הפרעה תפקודית קשה עד שיתוק מלא – כוח ירוד של Maximus gluteus או gluteus medius בדרגה 2/5 או מטה המתבטאת בחולשה קשה של יישור הירך או בצניחת אגן ניכרת לצד הבריאה בעמידה על רגל אחת, עם הפרעה קשה בהליכה

הערות:

- (1) בקביעת נכות לפי סעיפים אלה ייעשה שימוש בקריטריונים הקליניים בלבד; בדיקות אלקטרופיזיולוגיות, כגון בדיקת הולכה עצבית, בדיקת EMG, בדיקה ממוחשבת של כוח שרירים, וכיוצא באלה, לא יישמשו לקביעת נכות לפי סעיפים אלה;
- (2) בעצבים שבהם בוצע ניסיון שיקומי כירורגי תיקבע הנכות לפי מצבה התפקודי של הרגל;
- (3) אחוזי הנכות המצטברים לפי סעיף זה לא יעלו על אחוזי הנכות בשל קטיעת רגל בגובה מפרק הירך.

2. (א) תחילתן של תקנות אלה באחד בחודש שלאחר תום שישה חודשים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה), והן יחולו על מי שעניינו נדון בוועדה מיום התחילה ולאחריה.
- (ב) מי שעניינו נדון בוועדה ערב יום התחילה, והגיש ערר על החלטת הוועדה לוועדה לעררים, תיקבע דרגת הנכות בהתאם לתקנות העיקריות כנוסחן ערב יום התחילה.

ד' בכסלו התשע"ו (16 בנובמבר 2015)

(חמ 89-3-ת1)

חיים כץ

שר הרווחה והשירותים החברתיים

תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (קביעת אחוזי נכות רפואית, מינוי ועדות לעררים והוראות שונות) (תיקון), התשע"ו-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 208 ו-400 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), ולאחר שנועצתי עם מועצת המוסד לפי סעיף 12 לחוק, אני מתקין תקנות אלה:

1. תיקון התוספת בתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (קביעת אחוזי נכות רפואית, מינוי ועדות לעררים והוראות שונות), התשמ"ד-1984¹ (להלן – התקנות העיקריות), בתוספת, במקום האמור בפרט 1 יבוא "2(12)א), 2(14)א), 2(15)א)".
2. תחילה ותחולה (א) תחילתן של תקנות אלה באחד בחודש שלאחר תום שישה חודשים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה), והן יחולו על מי שעניינו נדון בוועדה או בוועדה לעררים מיום התחילה ולאחריה.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), אם לאחר יום התחילה, קבעה ועדה או ועדה לעררים את דרגת נכותו הרפואית של תובע על פי פרט 2 לחלק א' לתוספת לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956³, כנוסחו ערב יום תחילתן של תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) (תיקון), התשע"ו-2015⁴, ימשיך לחול לגביו נוסח התקנות העיקריות ערב תיקונן בתקנות אלה.

כ"ג באלול התשע"ה (7 בספטמבר 2015)
(חמ 1726-3-1ת)

חיים כץ

שר הרווחה והשירותים החברתיים

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 207.

² ק"ת התשמ"ד, עמ' 1377; התשס"ח, עמ' 915.

³ ק"ת התשט"ז, עמ' 864.

⁴ ק"ת התשע"ו, עמ' 286.